

ด่วนที่สุด

ที่ ยธ ๐๕๐๙/ว๒๓๕

กระทรวงยุติธรรม
ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ
อาคารราชบุรีดิเรกฤทธิ์ ชั้น ๘
ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่
กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

ความเห็นประกอบเรื่องเพื่อทราบ
(หากไม่มีข้อทักท้วงให้ถือเป็นเรื่องที่ ครม.

เห็นชอบ/อนุมัติ) เรื่องที่ ๒๑

๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

เรื่อง ความเห็นเกี่ยวกับรายงานผลการจัดอันดับความยาก-ง่าย ในการประกอบธุรกิจของธนาคารโลก
Doing Business ๒๐๑๘ ของกรมบังคับคดี

จัดเข้าวาระ 21 พ.ย. 2560

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

อ้างถึง หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/ว(ล) ๓๖๙๔๙ ลงวันที่ ๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๐

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีขอให้กระทรวงยุติธรรมพิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับสรุปรายงานผลการจัดอันดับความยาก - ง่ายในการประกอบธุรกิจ Doing Business ๒๐๑๘ ของสำนักงาน ก.พ.ร. ในส่วนที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะรัฐมนตรีโดยด่วน ความแจ้งแล้ว นั้น

กระทรวงยุติธรรมโดยกรมบังคับคดี พิจารณารายงานผลการจัดอันดับความยาก - ง่ายในการประกอบธุรกิจ Doing Business ๒๐๑๘ ของสำนักงาน ก.พ.ร. ซึ่งธนาคารโลกได้แบ่งหัวข้อที่พิจารณาออกเป็น ๑๐ หัวข้อ มีหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับการกิจของกรมบังคับคดี ๓ หัวข้อ และมีความเห็น ดังนี้

๑. ด้านที่ ๕ การได้รับสินเชื่อ อันดับเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า (DB ๒๐๑๗) ถึง ๔๐ อันดับ (จากอันดับ ๘๒ เป็นอันดับ ๔๒) โดยปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ได้รับอันดับที่ดีขึ้นในการจัดอันดับปีนี้นำมาจากการได้รับคะแนนเพิ่มในส่วนของดัชนีความแข็งแกร่งของสิทธิทางกฎหมาย จาก ๓ คะแนนในปีก่อนหน้า เป็น ๗ คะแนนในปีนี้ ทั้งนี้ เป็นผลจากการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๕๘ รวมทั้งการแก้ไขพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ โดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๑/๒๕๖๐ เรื่องการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ ข้อ ๑๒ ให้แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา ๙๐/๑๒ และข้อ ๑๓ ให้เพิ่มเติมมาตรา ๙๐/๑๔ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ ซึ่งให้ความคุ้มครองแก่เจ้าหนี้มีประกันในคดีล้มละลายมากยิ่งขึ้น ส่งผลให้บุคคลสามารถเข้าถึงสินเชื่อได้มากยิ่งขึ้น

สำหรับการจัดอันดับความยากง่ายในการประกอบธุรกิจในปีถัดไป กรมบังคับคดีได้ร่วมเป็นคณะทำงานในคณะทำงานศึกษาและยกร่างกฎหมายเกี่ยวกับหลักประกันทางธุรกิจ ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๕๗/๒๕๖๐ เรื่อง แต่งตั้งคณะทำงานศึกษาและยกร่างกฎหมายเกี่ยวกับหลักประกันทางธุรกิจ ลงวันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๖๐ เพื่อปรับปรุงแก้ไขกฎหมายหลักประกันธุรกิจให้มีประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจมากยิ่งขึ้น

๒. ด้านที่ ๙ การบังคับให้เป็นไปตามข้อตกลง อันดับเพิ่มขึ้นจากปีก่อนหน้า (DB ๒๐๑๗) ถึง ๑๗ อันดับ (จากอันดับ ๕๑ เป็นอันดับ ๓๔) โดยปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ได้รับอันดับที่ดีขึ้นในการจัดอันดับปีนี้ที่เกี่ยวข้องกับการกิจของกรมบังคับคดีมี ๒ ปัจจัยด้วยกันคือ ๑) ระยะเวลาการบังคับคดีที่ลดลง ๒๐ วัน จากเดิม ๑๒๐ วัน เหลือ ๑๐๐ วัน และ ๒) ค่าใช้จ่ายในการบังคับคดีที่ลดลงร้อยละ ๒.๖ (จากเดิม ร้อยละ ๓ คงเหลือ ร้อยละ ๐.๔) โดยได้มีการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการกระบวนการบังคับคดีในหลาย ๆ ขั้นตอน เช่น

/การเชื่อมโยง ...

การเชื่อมโยงข้อมูลสารสนเทศโดยวิธีทางอิเล็กทรอนิกส์กับศาลแพ่งธนบุรี ระบบบัตรคิว การวางเงินหลักประกันเข้าสู่ราคาด้วยระบบ EDC การเสนอคำสั่งซื้อผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ และแอปพลิเคชันโทรศัพท์มือถือสำหรับค้นหาทรัพย์สินหรือการขายทอดตลาด (LED Property และ LED Property Plus) และตรวจสอบสถานะคดีแพ่งและยอดเงินอาัย (Debt Info) เป็นต้น

เกี่ยวกับการประมาณการด้านระยะเวลาในการบังคับคดีซึ่งธนาคารโลกได้ประเมินไว้ที่ ๑๐๐ วันนั้น การบังคับคดีกับสังหาริมทรัพย์ (ตามกรณีสมมติในแบบสอบถามของธนาคารโลก) ในกรณีปกติจะใช้ระยะเวลาเพียงประมาณ ๗๕ วัน ซึ่งน้อยกว่าระยะเวลาที่ธนาคารโลกประเมินไว้ถึง ๒๕ วันด้วยกัน ทั้งนี้ กรมบังคับคดีได้มีคำสั่งกรมบังคับคดี ที่ ๑๓๕/๒๕๖๐ ลงวันที่ ๑๕ มีนาคม ๒๕๖๐ มอบหมายให้เจ้าหน้าที่ธุรการปฏิบัติการแทนเจ้าพนักงานบังคับคดีในการอายัดทรัพย์สิน หนังสือเวียนที่ ยธ ๐๕๐๙/ว.๓ ลงวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ วางแนวปฏิบัติเกี่ยวกับกำหนดเวลาในการทำบัญชีรับจ่ายเงินในคดีแพ่ง และหนังสือเวียนที่ ยธ ๐๕๐๙/ว.๔ ลงวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๐ จัดให้มีช่องทางพิเศษในการจ่ายเงินให้ผู้มีส่วนได้เสียในคดีแพ่งทุนทรัพย์ตามหมายบังคับคดีไม่เกิน ๔๐๐,๐๐๐ บาท ยกเว้นคดีอายัดทรัพย์สิน เพื่อให้การบังคับคดีเป็นไปด้วยความรวดเร็วและมีกำหนดเวลาที่แน่นอนมากยิ่งขึ้น

สำหรับการจัดอันดับความยากง่ายในการประกอบธุรกิจในปีถัดไป พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๐ ซึ่งมีผลกระทบในเชิงบวกต่อการประกอบธุรกิจในประเทศไทย โดยลดขั้นตอนการดำเนินการในชั้นศาล ลดช่องทางการประวิงคดี และรองรับการนำระบบอิเล็กทรอนิกส์มาใช้ในการส่งคำคู่ความและการขายทอดตลาด ทำให้กระบวนการบังคับคดีเป็นไปอย่างรวดเร็วและประหยัดค่าใช้จ่ายมากยิ่งขึ้น และสำหรับการดำเนินการเกี่ยวกับกระบวนการทำงาน กรมบังคับคดีได้นำระบบอิเล็กทรอนิกส์รวมทั้งการพัฒนาแอปพลิเคชันสำหรับโทรศัพท์มือถือมาใช้ในการกระบวนการบังคับคดีและให้บริการประชาชน เช่น การเชื่อมโยงข้อมูลทางอิเล็กทรอนิกส์กับศาล โดยเริ่มใช้วิธีการรับหมายบังคับคดีทางอิเล็กทรอนิกส์จากศาลแพ่งธนบุรี และขณะนี้อยู่ระหว่างประสานกับสำนักงานศาลยุติธรรมเพื่อเชื่อมโยงข้อมูลกับศาลแพ่งอื่น ๆ ด้วย หรือระบบลงนัดล่วงหน้าทางเว็บไซต์ หรือการพัฒนาแอปพลิเคชันโทรศัพท์มือถือสำหรับการขายทอดตลาดผ่านระบบอิเล็กทรอนิกส์ เป็นต้น ซึ่งน่าจะส่งผลให้ประเทศไทยได้รับคะแนนในดัชนียุทธศาสตร์ ๔ เพิ่มขึ้นจากปีนี้

๓. ด้านที่ ๑๐ การแก้ไขปัญหากลุ่มละเลย อันดับลดลงจากปีก่อนหน้า (DB ๒๐๑๗) ๓ อันดับ (จากอันดับ ๒๓ เป็นอันดับ ๒๖) โดยยังคงอยู่ในอันดับที่ ๑ ของประเทศกลุ่มสมาชิกอาเซียน และอันดับที่ ๔ ของเอเชีย ทั้งนี้ ได้คะแนน DTF เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑.๖๔ จากร้อยละ ๗๓.๕๕ เป็นร้อยละ ๗๕.๖๔ (มีการปรับแก้คะแนน DTF ปี ๒๐๑๗ จากเดิมร้อยละ ๗๗.๐๘) โดยปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ได้รับคะแนนเพิ่มขึ้นคืออัตราการได้รับชำระหนี้คืน โดยเพิ่มขึ้นในอัตราร้อยละ ๐.๓ จากร้อยละ ๖๗.๗ เป็นร้อยละ ๖๘ ทั้งนี้ เป็นผลจากการแก้ไขพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ โดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๑/๒๕๖๐ เรื่องการแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ เพื่อให้ความคุ้มครองแก่เจ้าหนี้มีประกันมากยิ่งขึ้น แก้ไขหลักเกณฑ์การลงมติยอมรับแผนฟื้นฟูกิจการ และรองรับการใช้สื่ออิเล็กทรอนิกส์ในกระบวนการล้มละลายส่งผลให้ช่วยลดระยะเวลาและค่าใช้จ่ายที่ใช้ในการโฆษณาประกาศหรือคำสั่งเจ้าพนักงานพิทักษ์ทรัพย์ในกระบวนการล้มละลายและฟื้นฟูกิจการ

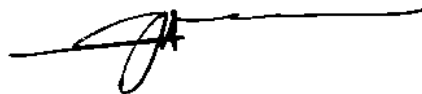
สำหรับดัชนีความแข็งแกร่งของกรอบการทำงานในเรื่องการล้มละลาย ประเทศไทยได้คะแนนลดลง ๐.๕ คะแนน จากเดิม ๑๓ คะแนน เป็น ๑๒.๕ คะแนน โดยได้รับคะแนนในส่วนกระบวนการปรับโครงสร้างหนี้เพิ่มขึ้นเป็น ๑ คะแนน เนื่องจากมีการแก้ไขพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๕๔๓ โดยคำสั่งหัวหน้าคณะรักษาความสงบแห่งชาติ ที่ ๒๑/๒๕๖๐ เรื่อง การแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายเพื่ออำนวยความสะดวกในการประกอบธุรกิจ ลงวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๐ ข้อ ๑๔ ให้แก้ไขมาตรา ๙๐/๔๖

แห่งพระราชบัญญัติล้มละลาย พุทธศักราช ๒๔๘๓ ส่งผลให้การลงมติยอมรับแผนฟื้นฟูกิจการของเจ้าหนี้ มีความชัดเจนและมีความเป็นธรรมมากยิ่งขึ้น ในขณะที่ประเทศไทยได้คะแนนลดลง ๑ คะแนนในส่วน การมีส่วนร่วมของเจ้าหนี้เกี่ยวกับการลงมติให้ขายทรัพย์สินที่จำเป็นของลูกหนี้ ซึ่งไม่มีการแก้ไขเกี่ยวกับ เรื่องดังกล่าวแต่อย่างใด และกรมบังคับคดีได้สอบถามเหตุผลไปยังธนาคารโลกและชี้แจงเกี่ยวกับกรณีดังกล่าว ให้ธนาคารโลกทราบแล้ว ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของธนาคารโลก

สำหรับการจัดอันดับความยากง่ายในการประกอบธุรกิจในปีถัดไป กรมบังคับคดีได้เสนอ ร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ส่วนของหลักการที่เกี่ยวกับการล้มละลายและการฟื้นฟู กิจการของลูกหนี้) เพื่อให้กฎหมายล้มละลายเชื่อมโยงและรองรับกับพระราชบัญญัติหลักประกันทางธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๕๘ แก้ไขหลักเกณฑ์การเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูกิจการเพื่อให้การฟื้นฟูกิจการของลูกหนี้มีโอกาส สำเร็จมากยิ่งขึ้น เพิ่มกลไกในการติดตามจัดการและรวบรวมทรัพย์สินของลูกหนี้ในคดีล้มละลายอย่าง มีประสิทธิภาพ ให้นุริมสิทธิแก่หนี้ที่เกิดขึ้นเพื่อให้กิจการของลูกหนี้ในกระบวนการฟื้นฟูกิจการดำเนินต่อไป และให้ความคุ้มครองแก่เจ้าหนี้มีประกันอย่างเพียงพอ อันเป็นการส่งเสริมและรองรับความสะดวก ในการประกอบธุรกิจและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ขณะนี้อยู่ระหว่างการพิจารณาของ คณะกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. สภานิติบัญญัติแห่งชาติ ซึ่งจะลดระยะเวลาและค่าใช้จ่ายในกระบวนการแก้ไขปัญหาการล้มละลายและน่าจะส่งผลให้ได้รับการประเมิน ในด้านนี้เกี่ยวกับระยะเวลา ค่าใช้จ่าย อัตราเงินที่ได้คืน และดัชนีความแข็งแกร่งของกรอบการทำงานในเรื่อง ล้มละลายดีขึ้น อนึ่ง สำหรับร่างพระราชบัญญัติล้มละลาย (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (ส่วนการล้มละลายเกี่ยวกับ ต่างประเทศ) ซึ่งเป็นการเพิ่มบทบัญญัติให้รองรับการล้มละลายระหว่างประเทศเพื่อแก้ไขอุปสรรคในการ จัดการและรวบรวมทรัพย์สินของลูกหนี้ที่มีลักษณะระหว่างประเทศ ทำให้สามารถบังคับคดีกับทรัพย์สินของ ผู้ล้มละลายที่อยู่ในต่างประเทศได้ ซึ่งอยู่ระหว่างกรมบังคับคดีหารือร่วมกับสำนักงานศาลยุติธรรมและ คณะกรรมการร่วมภาคเอกชน ๓ สถาบัน (กกร.) และจะได้นำความเห็นเสนอต่อคณะกรรมการกฤษฎีกา เพื่อพิจารณาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสุวพันธุ์ ตันยุวรรธนะ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

กรมบังคับคดี

โทร. ๐-๒๘๘๗-๕๑๕๕

โทรสาร ๐-๒๘๘๗-๕๐๒๑